

тимчасове долучення до інших жанрових ніш, більш стійких до впливу кризи.

5. Видавцям потрібно посилити контроль над реалізацією власної продукції, ретельно і постійно аналізувати динаміку продажів у тому секторі ринку, де вони працюють, з метою прогнозування розвитку ситуації, аби не потрапити в скрутне становище.

6. У будь-якому разі знайти вихід зі складної ситуації буде значно легше, якщо вчасно згадати про існування Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів, яка впродовж 15 років була і залишається вашим головним захисником, порадником і помічником.

Довідкова інформація.

Під час круглого столу "Криза на книжковому ринку Росії: що змінилося за півроку", який відбувся в рамках XII Національної виставки-ярмарку "Книги Росії" у виступі представника Федерального агентства з друку та масових комунікацій Олександра Воропаєва було заявлено, що ситуація з кризою у книговидаванні викликає велику тривогу влади. Фіксуючи більш ніж двадцятивідсоткове падіння попиту на книгу, він зробив заяву про те, що Агентство реагує на звернення видавців, і зараз виконуються дії з метою якщо не звільнення суб'єктів видавничої справи від податків, то, принаймні, забезпечення їх мінімалізації в частині ПДВ, податку на прибуток, а також звільнення від митних платежів та ввізного ПДВ поліграфічного обладнання та технологічних матеріалів для друку книжок, які не виробляються в Росії.

Учасники круглого столу, зокрема холдинг-директор ТОВ Торговий дім "Бібліо-глобус" Борис Єсенкін та власник рітейл-мережі "Бібліосфера" Володимир Синяньський, констатували втрату читача в регіонах, особливо в тих, де існують по одному-два містоутворюючі великі підприємств-

ва. За заявою В. Синяньського, він змушений був закрити 18 книгарень в Татарстані і Чувашії. У кулуарах виставки активно мусувалася неприємна новина про те, що "ТОП-книга", після оголошення у грудні 2008 року технічного дефолту, нині плавно перейшла у стадію юридичного оформлення банкрутства, тим самим завдавши серйозного удару своїм партнерам-видавництвам у частині розрахунків за поставлену продукцію.

Водночас у виступі представника Російської книжкової палати Костянтина Сухорукова зазначалося, що за два місяці 2009 року в Росії було видано нових найменувань книжок на 4000 одиниць більше, ніж за аналогічний період минулого року. Учасники звернули також увагу на той факт, що друк російських книжок поступово переміщується з поліграфічних підприємств Пітера і Москви на периферійні підприємства у зв'язку з різким подорожчанням цієї послуги в цих містах за рахунок значного зростання вартості землі, оренди, тепла, електроенергії.

Слід зауважити, що навіть в умовах кризи, в Росії продовжує зростати обсяг випуску книжок у твердій палітурці: населення надає перевагу виданням з кращим оформленням.

Значна частина російських видавництв взяла курс на розширення читачької аудиторії за рахунок збільшення випуску конкретної літератури для вузьких споживачьких груп, а також на випуск серіальних видань.

Загалом, за інформацією Російської книжкової палати, доробок російських видавців у 2008 році становить 123 тис. назв загальним накладом у 760 млн примірників.

Для порівняння: український видавничий світ упродовж 2008 року видав понад 24 тис. назв загальним накладом у 57,2 млн примірників.

УДК 655.535.28

Аналітичний огляд щодо стану оформлення видавцями вихідних відомостей у книжкових виданнях у 2008 році

Відділ державної стандартизації Книжкової палати України здійснює постійний контроль за оформленням вихідних відомостей у виданнях, які надходять до неї як обов'язкові примірники. У 2008 році його співробітниками було переглянуто більше 20 тисяч неперіодичних видань щодо дотримання видавцями стандартів та інших нормативних документів (НД), чинних у галузі видавничої справи. Основоположним стандартом, який мають використовувати видавці у своїй практичній діяльності під час оформлення вихідних відомостей видань, є ДСТУ 4861:2007 "Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості" [4], який набув чинності від 01.01.2009 року на заміну ГОСТ 7.4—86 "СИБИД. Издания. Выходные сведения".

Цей стандарт установлює положення щодо складу вихідних відомостей, послідовності та місця їх розміщення в текстових, нотних і образотворчих виданнях. Він є обов'язковим для застосування суб'єктами видавничої справи незалежно від форми власності та організаційно-правової форми господарювання.

За результатами аналізу переглянутих видань зроблено висновок, що більшість видавництв і видавничих організацій дотримуються положень, чинних в Україні НД, які регламентують видавниче оформлення книг і брошур. Сьогодні літературу високої якості на українському ринку пропонують, в першу чергу, такі видавництва державної форми власності: "Веселка", "Вища школа", "Етнос", "Либідь", "Освіта", "Парламентське видавництво", "Педагогічна преса", "Пороги", "Право", "Світ", "Січ", "Техніка", "Українська енциклопедія ім. М. Бажана", "Урожай".

Треба відзначити, що останнім часом збільшилась кількість приватних видавців, які за рівнем оформлення вихідних відомостей видань наближаються до зазначених вище

державних. До них належать: ТОВ ВЦ "Академія", ТОВ "Академвидав", ТОВ "Видавництво "А. С. К.", ІВЦ "Алкон", ТОВ "Видавництво "Аспект-Поліграф", ТОВ "Видавництво "Астропринт", ТОВ "Вежа" (м. Київ), ВФКП "Відродження", ТОВ "Видавництво "Генеза", ТОВ "Видавництво "Грамота", ПП "Еспада", ТОВ "Видавництво "Знання-ІРЕС", ТОВ "Видавництво "Знання України", ВД "ІНЖЕК", ННЦ "Інститут сучасного підручника", ЗАТ ВД "ІнЮре", ТОВ "Каштан", Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, ВД "КМ Академія", ТОВ "ЛПІС ЛТД", ЗАТ "МАУП", Книжкове видавництво Національного авіаційного університету, ТОВ "Навчальна книга", ВАТ "Патент", ТОВ "Університетське видавництво "Пульсари", ТОВ "Видавництво "Смірна", ВІА "Такі справи", ТОВ ВТД "Університетська книга", ТОВ "Видавництво "Фоліо", ТОВ "Видавництво "Шкільний світ", ТОВ "Школа", ТОВ "Юго-Восток", ТОВ ВД "Юридична книга".

Однак проведений аналіз свідчить про те, що чимало видавців випускають друковану продукцію з порушеннями положень нормативних документів. Є видання з неправильно оформленими відомостями про авторів, упорядників, надзаголовковими, підзаголовковими, вихідними і випускними даними. Видавці допускають також помилки при наведенні шифру зберігання видання (класифікаційних індексів УДК, ББК та авторського знака), макета анотованої каталожної картки, Міжнародного стандартного номера книги (ISBN), знака охорони авторського права (©).

Розглянемо ці помилки детальніше.

Почнемо з титульної сторінки. Наприклад, у серійних виданнях на титульній сторінці часто-густо відсутні відомості про назву і рік заснування серії, у складі якої ви-

пускають ці видання. Зазначимо: роком заснування серії вважають рік випуску першого видання цієї серії.

Відомості про серію треба розміщувати у верхній частині титульної сторінки над іменем автора (-ів) або назвою видання, якщо автор (-и) відсутній. Рік заснування серії дозволено переносити на зворот титульного аркуша, щоб не перевантажувати титульну сторінку.

Наприклад:

Серія "Шкільна хрестоматія"
Заснована 2002 року

У підзаголовкових даних багато хто з видавців не подає відомості про загальну кількість томів (книг, частин), на яку розраховано видання; відомості про повторність видання (перевидання); мову тексту видання, з якої перекладено твір; вид видання за характером інформації (тобто відомості, що доповнюють чи пояснюють назву, який визначають за ДСТУ 3017—95 "Видання. Основні види. Терміни та визначення").

Велика кількість помилок є й у вихідних даних. Нагадаємо, вихідні дані містять такі відомості: місце випуску видання, найменування (ім'я) видавця та рік випуску видання.

Наприклад:

Київ
ТОВ "Школа"
2008

Ці дані треба подавати в зазначеній вище послідовності в нижній частині титульної сторінки.

Деякі видавці не зазначають місце видання, іноді зовсім не подають відомості про найменування (ім'я) видавця, натомість наводять видавничу чи торгову марку, що є порушенням чинних НД.

Згідно з положеннями ДСТУ 4861 відомості про видавця мають містити найменування (ім'я) видавця у формі, встановленій під час його реєстрування (повне або скорочене). Найменування (ім'я) видавця потрібно подавати в усіх його виданнях в однаковій формі. За цим стандартом також не дозволено розбіжності у наведенні однакових відомостей у різних місцях видання.

Останнім часом багато видавців — фізичних осіб припустилися такої помилки, як подання недостовірних даних у відомостях про видавця. Наприклад, видавець, який увійшов до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи як "ПП Кириченко Д. В.", в одних своїх виданнях у складі вихідних даних подає назву "Брайт Букс", в інших — "Светлая Звезда" або "Брайт Чилдрен", а на останній сторінці у випускних даних зазначає "ПП Кириченко Д. В."

Видавець Лисенко М. М. (м. Ніжин) у книзі "Село мого життя" назву видавця у вихідних даних на титульній сторінці зазначає англійською мовою "MILANIK", у макеті анотованої каталожної картки вже українською мовою — "МІЛАНІК" а у випускних даних на останній сторінці таким чином: "МІЛАНІК" ПП Лисенко М. М.

Видавець Мосієнко Т. (м. Київ) у книзі "Основи адміністративного судочинства та адміністративного права" у макеті анотованої каталожної картки і у знаку охорони авторського права назву видавця зазначає, як "Старий світ", а у випускних даних — "Видавець Мосієнко Т."

Такі порушення суперечать положенням НД та унеможливають державну бібліографічну реєстрацію видань, яку здійснює Книжкова палата України. Найменування (ім'я) видавця треба подавати у формі, встановленій під час його реєстрування. Недостовірні відомості про ім'я видавця — фізичної особи подають у своїй книжковій продукції ще й такі приватні підприємці: Андрійчин Д. Ю. ("Кайрос"), Василенко Л. А. ("Птах"), СПД Верес О. ("Червона Рута-Турс"), Верескун В. М. ("Люкс"), Дятлик М. С. (ПП ДМ), ПП Нови-

ков М. Г. ("Біблекс"), СПД Савченко Л. А. ("МК-Прес"), СПД Співак Т. К. ("Весна"), ПП Стеценко І. І. ("Парус"), Халімон Л. В. ("Країна мрій").

На звороті титульного аркуша деякі видавці з помилками наводять шифр зберігання видання, який складається з класифікаційних індексів УДК, ББК і авторського знака: розміщують його в неналежному місці, подають не в повному обсязі, неправильно визначають цифрові позначення індексів УДК, ББК. За стандартом шифр зберігання видання треба розміщувати у верхньому лівому куті звороту титульного аркуша видання.

З питань визначення класифікаційних індексів і авторського знака видавці можуть звертатися до бібліотечних установ або Книжкової палати України.

Мало хто з видавців правильно оформлює макет анотованої каталожної картки (далі — макет картки). Макет картки видавці подають з такими, найбільше поширеними, помилками: розміщують його в неналежному місці (треба — в нижній частині звороту титульного аркуша або на останній сторінці видання, якщо зворот титульного аркуша переважаний іншою важливою інформацією); порушують його розміри (треба 59 мм заввишки та 108 мм завширшки); не подають зовсім або подають у неналежному місці класифікаційні індекси УДК, ББК та авторський знак; бібліографічний опис не відповідає положенням ДСТУ ГОСТ "7.1:2006 "СІБВС. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання". Зокрема, такі помилки у своїй друкованій продукції допускають: ТОВ ВД "Аванпост-Прим", ТОВ "Видавництво "АртЕк", ПП "ВМВ", ТОВ ВКФ "Друк", ПП "Медінформ", ВД "Слово", Всеукраїнське державне багатопрофільне видавництво (ВДБВ) "Таврія".

Під час наведення знака охорони авторського права (©) видавці нерідко порушують правила його розміщення у виданні: подають у неналежному місці (треба — в нижньому правому куті звороту титульного аркуша) та не зазначають рік публікації твору. Іноді видавці, проставляючи цей знак, неправильно подають відомості про особу, якій належить виключне авторське право на твір. Так, ТОВ "ЗУКЦ" (м. Львів) у виданні — Варшавська С. "Самоучитель разговорного английского языка" подає кілька знаків охорони авторського права, зокрема, і на саму книгу: "© Учебник разговорного английского языка, 2008".

Видавець Шейніна О. В. (м. Харків) у виданні — Верета М. "Я — жінщина" так подає відомості про особу, якій належить виключне авторське право на твір: "© Все права захищені. Тексти являються власністю автора". Це суперечить положенню статті 11 Закону України "Про авторське право і суміжні права"[2], де зазначено, що після латинської літери "С" у колі подають ім'я особи, яка має авторське право, і проставляють рік першої публікації твору.

Наприклад:

© Верета М., 2007

У повторних виданнях (перевиданнях) нерідко видавці не наводять © першого видання, а у © на повторне видання не зазначають відомості про зміни (якщо видання було доповнено чи перероблено). У перекладних виданнях не подають © оригінального видання, з якого зроблено переклад. Треба зауважити, що у деяких перекладних виданнях відсутні також вихідні відомості оригінального видання, з якого зроблено переклад (ці відомості зазвичай розміщують на звороті титульного аркуша у формі бібліографічного опису) і відомості про країну, до якої належить автор (їх треба подавати в анотації до макета анотованої каталожної картки). Зазначені помилки допускають такі видавці: ТОВ "Видавництво "А-БА-БА-ГА-ЛІА-МА-ГА", видавництво "Грані-Т", ТОВ "Егмонт Україна", ТОВ "Видавництво "Софія", ТОВ "ПЦ"Фоліант".

Чималу кількість помилок допускають видавці у наведенні Міжнародного стандартного номера книги (ISBN),

який є унікальним ідентифікатором книги і застосовується у 166 країнах світу. ISBN супроводжує видання, починаючи з моменту його виготовлення.

З 01.01.2007 набув чинності Міжнародний стандарт ISO 2108:2005 "Information and documentation – Internationale standard book numbering (ISBN)", відповідно до положень якого цифрова частина ISBN містить не 10 цифр, а 13 (додано префікс EAN·UCC — 978). У зв'язку з цим Книжкова палата України розробила нову інструкцію "Про порядок надання Міжнародного стандартного номера книги в Україні (ISBN)" [5], в якій зазначено: "Видавець несе відповідальність за правильний порядок надання та використання ISBN у виданнях. ISBN стає непридатним для подальшого використання, якщо:

- неправильно наведено будь-яку з цифрових груп ISBN;
- відсутня будь-яка цифрова група ISBN;
- присутні зайві цифри чи інші знаки в структурі ISBN;
- цифрові групи неправильно відокремлені одна від одної".

Однак видавці порушують положення цієї інструкції: кількість цифр і цифрових груп у номері не відповідає нормам НД, аббревіатура ISBN відокремлена від цифрової частини тире, двокрапкою, позначкою "№", а має бути проміжок; з помилками подають і цифровий блок, який ідентифікує видавця чи країну; наводять ISBN's, неконвертовані з десятизначних в тринадцятизначні. Зокрема, такі порушення допускають у своїх книгах видавці: ТОВ ВІПП "АСМІ", ТОВ "Алефа", ТОВ "ДіАйПі", ТОВ "Ексклюзив", СП "Мандрівець", ТОВ "Місто-НВ", ТОВ "Піраміда", ТОВ ПП "Полімед-сервіс", ТОВ РВА "Смил", ТОВ "Агентство "Україна".

Грубі помилки у наведенні ISBN допускає і ТОВ ВЦ "Просвіта" (м. Київ). Так, у виданні: Нирко О. "Кобзарство Криму та Кубані" в ISBN пропущено ідентифікатор видавця — "2133" (наведено: ISBN 978-966-11-0, треба: ISBN 978-966-2133-11-0; у виданні: Глаголюк В. "Українська преса Покуття" в ISBN відсутній ідентифікатор країни — "966" (наведено: ISBN 978-2133-15-8, треба: ISBN 978-966-2133-15-8).

Інший видавець — ППФ "ТДС" (м. Херсон) у виданні: Куликівський В. "Казки" подає ISBN, який налічує сім цифр замість тринадцяти та три групи цифр замість п'яти; ідентифікатор видавця розділено на дві частини крапкою — "89.15", треба — "8915"; відсутні префікс EAN·UCC – 978 та ідентифікатор групи, що позначає країну — "966". Наведено: ISBN 89.15-14-7, треба: ISBN 978-966-8915-14-7.

Інше видавництво — ВАТ "Мотор Січ" (м. Запоріжжя) у виданні "Технологія виробництва авіаційних двигунів" (Частина 1, 2-ге видання, доповнене) подає ISBN, який складається з шести цифр замість тринадцяти і трьох груп цифр замість п'яти; з помилкою наведено також аббревіатуру ISBN — IBSN 966-94-5.

Крім того, у цьому виданні виявлено значну кількість порушень НД в оформленні інших вихідних відомостей, а саме:

— на титульній сторінці видання у підзаголовкових даних відсутні відомості про загальну кількість частин, на яку розраховане це видання (відомості подають під загальною назвою видання словами або цифрами);

— у нижній частині титульної сторінки порушено послідовність наведення вихідних даних (місце випуску видання, назва видавця, рік випуску видання); перед назвою місяця випуску видання помилково подано скорочення слова "місто" — "м."; назву видавця подано у формі, що відрізняється від встановленої під час його реєстрування — ВАТ "Мотор Січ"; рік випуску видання подано з літерою "р.", хоча рік випуску позначають без слова "рік" чи його скорочення "р.";

— у шифрі зберігання видання, який складається з класифікаційних індексів УДК, ББК та авторського знака, відсутній індекс ББК;

— відсутні відомості про рік випуску попереднього видання, які подають на звороті титульного аркуша окремим рядком або в анотації до макета анотованої каталожної картки;

— на звороті титульного аркуша макет анотованої каталожної картки наведено у неналежному місці; бібліографічний опис до макета картки не відповідає положенням ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006; у макеті картки відсутні ISBN, класифікаційні індекси УДК, ББК, авторський знак; анотацію, яку треба розміщувати після бібліографічного опису, подано окремо від макета картки;

— помилково наведено один ISBN, хоча видання складається з кількох частин і в кожній частині треба подавати два ISBNs — один, спільний для всіх частин видання, другий — для кожної окремої частини з відповідними позначеннями;

— у надвиpusкних даних на останній сторінці видання неправильно визначено вид видання за цільовим призначенням — "наукове видання", треба — "навчальне видання" (у книзі подано гриф Міністерства освіти і науки України про офіційне затвердження видання як підручника); прізвища авторів не виділено поліграфічними засобами; порядковий номер частини видання подано у неналежному місці — після його назви, а треба — перед нею;

— у складі випускних даних відсутні відомості про формат видання (формат треба позначати як формат друкованого аркуша і частку аркуша), обсяг видання в умовних друкованих аркушах, а також відомості про внесення видавця до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи (їх подають за такою формою: "Свідоцтво суб'єкта видавничої справи", потім наводять його серію, номер і дату видачі). Якщо видавцем і виготовлювачем є одна й та сама фізична або юридична особа, про це обов'язково зазначають перед його назвою та адресою, наприклад: Видавець і виготовлювач ВАТ "Мотор Січ".

Керівництво установи було поінформовано листом про грубі порушення в оформленні вихідних відомостей видання, тому сподіваємось на те, що видавець серйозно поставиться до надісланих зауважень і вживе відповідні заходи щодо запобігання таких порушень у наступних виданнях.

Не поодинокими є випадки, коли видавці у надвиpusкних даних на останній сторінці не подають або неправильно визначають вид видання за цільовим призначенням (його треба визначати за ДСТУ 3017—95 "Видання. Основні види. Терміни та визначення", розд. 4) [3]; не зазначають відомості про мову тексту видання, якщо його надруковано іншою, крім української. Ці відомості подають у дужках після назви видання і підзаголовкових даних, наприклад: ("Російською мовою").

Деякі видавці у надвиpusкних даних не подають повну форму імені автора чи упорядника (прізвище, ім'я, по батькові або прізвище та ім'я, коли по батькові не прийнято), не виділяють прізвище поліграфічними засобами, а це ускладнює бібліографічне опрацювання видань.

Ряд видавців у випускних даних не зазначають відомості про тираж, хоча згідно зі статтею 23 Закону України "Про видавничу справу" ці дані є обов'язковим елементом вихідних відомостей книжкових видань. Це, зокрема, такі видавці, як ТОВ "Видавництво "А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА", СП "Астон", ЗАТ "ВІПОЛ", ТОВ "Джуря", ВСВХЛ "Дніпро", ВСВ "Здоров'я", ТОВ "Видавництво "Знання-Прес", ТОВ фірма "Камула", ТОВ "Лілея", ТОВ "Видавництво "Медицина", КП "Місіонер", ТОВ ВТФ "Перун", ТОВ "Піраміда", ЗАТ ВДФ "Прут Принт", ТОВ "Видавництво "Свічадо".

Ще однією поширеною помилкою є відсутність в іншомовних виданнях вихідних відомостей та анотації державною мовою. У Законі України "Про видавничу справу" [1] зазначено: "Всі книжкові видання в Україні, незалежно від мови основного тексту, повинні мати обов'язкову анотацію та вихідні бібліографічні відомості державною

мовою". В іншомовних виданнях вихідні відомості, що розміщують на титульній сторінці і звороті титульного аркуша, подають мовою тексту видання. А на останній сторінці надвипускні і випускні дані подають українською мовою. Анотацію українською мовою розміщують або на звороті титульного аркуша перед макетом картки, або на останній сторінці видання.

Наведені приклади свідчать про низький професійний рівень ряду видавців і незнання чи ігнорування ними основних положень правових і нормативних документів, чинних у галузі видавничої справи.

З метою підвищення рівня оформлення вихідних відомостей у друкованій продукції фахівці відділу державної стандартизації Книжкової палати України проводять консультації з видавцями і розсилають їм листи з рекомендаціями щодо належного оформлення вихідних відомостей видань та інформацією щодо чинних в Україні НД з видавничої справи, якими необхідно керуватися видавцям у своїй роботі.

Треба зазначити, що більшість видавців з розумінням ставиться до цих зауважень і в подальшому намагається уникати помилок в оформленні вихідних відомостей видань. У результаті плідної співпраці цих видавців з Книжковою палатою України рівень оформлення вихідних відомостей у книгах, які вони випускають, став набагато вищий. До них належать такі видавці: ТОВ "Фірма "АРТ-ПРЕС" (м. Дніпропетровськ), Видавництво О. Гаркуші (м. Ужгород), ТОВ ДКП "Дніпровський металург" (м. Запоріжжя), Донбаська державна машинобудівна академія (м. Краматорськ), ТОВ "Екологія" (м. Одеса), ТОВ фірма "Іліон" (м. Миколаїв), ДК КК "Клуб сімейного дозвілля" (м. Харків), ТОВ "КНТ" (м. Київ), ПП "Моноліт" (м. Дніпропетровськ), ТОВ "Видавнича група "Основа" (м. Харків), ТОВ "Перо" (м. Київ), ТОВ "Рібест" (м. Севастополь), Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля (м. Луганськ), ТОВ ВПФ "Триада плюс" (м. Львів), Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна" (м. Київ), ТОВ "Факт" (м. Харків), ВД "Фактор" (м. Харків) та багато інших.

Однак окремі видавці, поінформовані Книжковою палатою про грубі порушення в оформленні вихідних відомостей їхніх видань, не виправили помилки. Це, зокрема,

такі видавці: ТОВ ВФ "Афіша", ПП "ВМВ", СПД Данилюк В. Г., РВК "Деснянська правда", ВД "ЕКМО", НВЦ "ЕКОСІ-Гідрофізика", підприємець Карпенко В. М., ТОВ "К.І.С.", ДКП "Одеська міська друкарня", ТОВ РВА "Смил", ПП "Сонат", ВДБВ "Таврія", ПП "Видавництво "Теза", ВАТ "Херсонська міська друкарня", підприємець Чабаненко Ю. А.

У цьому дослідженні було зроблено спробу проаналізувати стан дотримання видавництвами і видавничими організаціями України положень правових і нормативних документів щодо оформлення вихідних відомостей у неперіодичних друкованих виданнях та проілюструвати найпоширеніші помилки.

Оформлення вихідних відомостей є одним із найважливіших етапів підготовки видань до друку і від нього значною мірою залежить якість видавничої продукції, що виходить на терені України.

Список використаної літератури

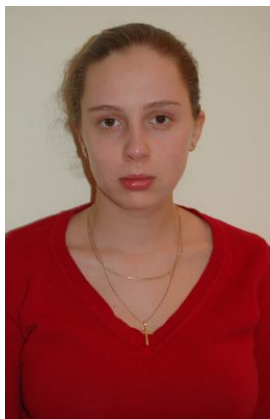
1. Про видавничу справу : Закон України за станом на 20 берез. 2004 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2004. — 17, [3] с. — (Серія "Законодавство України").
2. Про внесення змін до Закону України "Про авторське право і суміжні права" : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2627-III // Урядовий кур'єр. — 2001. — 5 верес. — Орієнтир, с. 1 — 16.
3. ДСТУ 3017 — 95 Видання. Основні види. Терміни та визначення. — Чинний від 01.01.96. — К. : Держстандарт України, 1995. — 45 с.
4. ДСТУ 4861:2007 Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості. — Чинний від 01.01.2009. — К. : Держспоживстандарт України, 2009. — 45 с.
5. Інструкція про порядок надання Міжнародного стандартного номера книги в Україні (ISBN) / Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова" ; уклад. Погореловська І. О. — К. : Кн. палата України ім. Івана Федорова, 2007. — 22 с.

*Аліса Фідельська,
старший науковий співробітник відділу
державної стандартизації
Книжкової палати України*

УДК [655.42:659.1](477)

Рекламно-інформаційна діяльність у гуртовій та роздрібній торгівлі книгою в Україні

(З використанням даних про практику роботи ДП "Самміт-книга" та ДВАТ "Укркнига")

*Анастасія Бужбецька,
студентка Поліграфічного
інституту НТУУ "КПІ"*

Стаття представляє собою огляд роботи вітчизняних книжкових дистриб'юторів щодо просування продукції. Для прикладу обрані дві потужні компанії державної та приватної форм власності: ДП "Самміт-книга" та ДВАТ "Укркнига".

© Бужбецька А., 2009

Існує аксіоматичний вислів: "Про смаки не сперечаються". Такою ж аксіомою для будь-якого бізнесу в світі став вислів "Реклама — рушій прогресу". Будь-який підприємець у будь-якій країні світу не уявляє операцію з продажу власного продукту без попередньої і супроводжуючої реклами. На відміну від Радянського Союзу, де реклама була явищем скоріше випадковим, ніж системним, у Західній Європі, США, Канаді традиції рекламування всього і вся беруть своє коріння чи не з XVIII сторіччя.

Книга як предмет виробництва, що має двояку природу: мистецького витвору і товару, мабуть, чи не найбільше від усіх інших видів товарів, що пропонуються споживачу на ринку готової продукції, потребує конкретних і системних дій з її рекламування. Одна з головних причин цього в тому, що кожне видання, на відміну від інших видів товарів, є уособленням окремої функціональної вартості, закладеної в текст твору її автором. Тому для успішного продажу книги надзвичайно важливо не тільки продемонструвати зовнішній її вигляд, а й донести у привабливій для потенційного споживача формі її зміст, переконати його в тому, що саме ця книга є тим, що він у цей момент потребує.